
MICHAEL DILLON: ISTORIO KONTALARIA

**MENDI FILMEN AURTENGO EDIZIOAN (ABENDUAREN 6tik 15era)
EPAIMAHAIKIDE IZANGO DA ZINEGILE AUSTRALIARRA**

Aitor Elduaen

Michael Dillon da Mendi Filmeko 16 edizioetan Sari Nagusia bitan irabazi duen zinegile bakarra: 2020an "Hillary Ocean to Sky" pelikularekin eta 2023an "The Great White Whale"-ekin, lortu du aitortza nagusia zuzendaria australiarak.

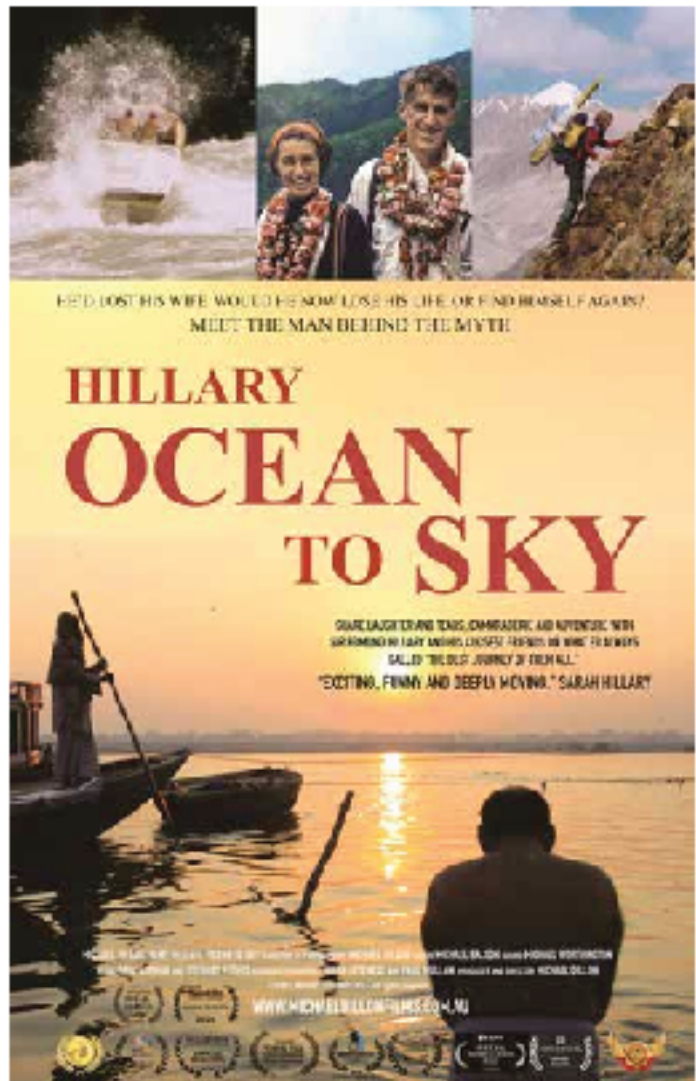
Sir Edmund Hillary-ren kameralaria izan zen 25 urtez haren espedizioak grabatzen, pentsa, himalayismoaren historiako pertsonaia esanguratsuenetako baten lagun mina zen, haren konfidantzazko pertsona.

Baina horrez batera, mendi eta itsas esploratzaile hainbateara ere bai: Tim McCartney-Snape ezagutarazi zigun "Everest, Sea to Summit" pelikulan, itsas mailatik abiatu eta Everest tontorra bere kabuz iritsi zen australiarra, ia kanpo laguntzarik gabe, eta noski, oxigeno artifizialik gabe. Richard Harris eta Christopher Harris aita-semeak, mutikoak Everest 15 urterekin igo zezakeela sinistuta zeduen mendizaleak, bihurtu zituen protagonista "Everest, the Boy Who Dared" pelikulan; edota, Bill Tilman eta Warwick Deacock "The Great White Whale" pelikulan, esploratzaile, mendizale eta itsas-gizon zailduak.

Istorio kontalaria bikaina da Dillon, hori da bere ezaugarri nabarmenena zinegile gisan. Eta bertute horretan oinarrituta aurkeztu izan dizkigu pertsonaia horiek guztiak eta haien bizipen erakargarriak. Kontakizun mireagarriak josten maisua da.

Mendi Filmeko Sari Nagusia irabazitako haren bi pelikulak dira eredu argienak. "Hillary Ocean to Sky" pelikulan Edmund Hillary-ren goi-mendietako azken espedizioa kontatu zigun, 1977an burutu zuena, Ganges ibaiko sorburura itsasotik abiatuta Jet motordun txalupetan eginiko bidaiak, azken-buru gisa Himalaiaiko Akash Parbat mendi tontorra igoz, eta altuera gaitzak jotako Hillary-ren erreskatez oriontsuarekin amaitu zena. Pandemia bete-beteko edizioan aire freskoa ekarri zigun pelikula honek, 2020ko Sari Nagusia eskuratuz Mendi Filmen.

"The Great White Whale" pelikulan, 1965eko abentura itzel baten berri eman zuen, hamar laguneko espedizio bat, Australia eta Hegoafrika arteko erdibidetan, Ozeano Australen dagoen Big Ben sumendira iritsi bitarteko nabigazio bidaiak eta ondorengo mendi-erorka erakutsiz. Iaz, 2023an, amaitu zuen Dillonek dokumentala, oraingoz egin duen azkena, berrina, eta harekin jaso zituen Mendi Filmeko bi aitortza: Sari Nagusia eta Zuzendaria Onenarena.

"Everest: Sea to Summit" pelikulak ere arrakasta handia izan zuen geurean, berdin festival garaian, nola Mendi Tour zirkuituan. Orduko hartan, 199 Oean, espedizio talde txikia osatu zuten Tim McCartney-Snape alpinistaren inguruan: haren emaztea Ann, haren arreba, eta Michael Dillon bera. Calcuta hegoaldean, itsas mailatik abiatu zen abentura, eta Indiako pasartean auto-gidaria eta logistikaz arduratu zen tokiko laguntzaileak ere izan ziren espedizio kiდეak. Nepalgo trekingean, berriz, sherpa gidari bat eta zamaketari taldea izan zituzten bidelagun, eta Everesteko Kanpaleku Nagusitik gora, bi sherpa gehiago, hego-lepora denda eta beharrezko materiala eramanez bidaiak egin zituztenak. Bestelakoan, McCartney-Snapek dena bere kabuz egin zuen, batez ere ibilbide oso oinez -eta zenbaitetan korrika-, bu rutzearena, itsas mailatik abiatuta Everest gailurre raino. Hori guztia maisuki bilduz egin zuen Michael Dillonek pelikula.

Hiru pelikula horiek dute jite bera: iragan mende ko abenturak dira, eta haien protagonisten egungo testigantzekin harikatzten ditu Dillonek kontakizunak. "Istorioak kontatzea da mendiko

pelikulen balio nagusia", esan zigun. 2022ko abenduan Bilbo eta Mendi Film lehenda biziko aldiz bisitatu zituenekoan. "Orain, zinegile askoren helburua droneak eta akzio kamerak erabiltzea inundi apartak lorzen saiatzea da, baina istorioak ahaldu egiten dira, inor gutxi hitz egiten baitu. Hori da gaur egun erabiltzen den ekipamenduaren alde txarra, kontakizunak, istorio erakargarriak, garrantzia galtzen dutela", hausnartu zuen.

2022ko hartan, mendiko zinemaaldien nazioarteko elkar-goaren - International Alliance for Mountain Film - Sari Nagusia jaso zuen, mendiko zinemaren esparruan egindako lanagatik. Bilboko Sala BBK aretoan egin zen ekitaldi dotorean zuzendari australiarra eskertuta eta harro agertu zen, besteak beste, hego hemisferioko eta elkargoko kide ez den hemialde bateko norbaitek IAMF-ren Sari Nagusia irabazi zuen lehen aldia zelako.

Iaz, Mendi Filmeko Sari Nagusiaz batera Zuzendari Onenaren Saria ere irabazita, Australiako goi lautadetakoa mendietan zeharkaldi bete-betean zebilela igorri zigun ospakizun eta eskertza bideo-mezua. Haren lan taldeaz batera, Euskal Herriko mendi zinema zaleak eskertu zituen, eta oroitzua berezia izan zuen Warwick Deacock-ekin: "hark Big Ben sumendiko espedizioan erabili zuen kamera izan zen nik

16 EDIZIO DITU MENDI FILMEK. DILLON-EZ BATERA, ONDOKO ZINEGILEAK DIRA SARI NAGUSIA IRABAZI DUTENAK:

- 2023: Michael Dillon (Australia - "The Great White Whale")
- 2022: Henna Taylor (Estatu Batuak - "An Accidental Life")
- 2021: Eliza Kubarska (Polonia - "The Wall of Shadows")
- 2020: Michael Dillon (Australia - "Hillary: Ocean to Sky")
- 2019: Jordan Manley (Kanada - "Tree Line")
- 2018: Moon Chang-Yong eta Jin Jeon (Hego-Korea - "Becoming Who I Was")
- 2017: Dave O'Leske (Estatu Batuak - "Dirtbag: The Legend of Fred Beckey")
- 2016: Pavol Barabas (Eslovakia - "Freedom Under Load")
- 2015: Phillip Baribeau (Estatu Batuak - "Unbranded")
- 2014: Peter Mortimer eta Nick Rosen (Estatu Batuak - "Valley Uprising")
- 2013: Leanne Pooley (Kanada - "Beyond the Edge")
- 2012: Benoit Aymon (Frantzia - "Erhard Loretan, Respirer l'odeur du Ciel")
- 2011: Chris Malloy (Estatu Batuak - "180 degrees South")
- 2010: Paul Dieffley (Britainia Handia - "The Pinnacle")
- 2009: Remy Tezier (Frantzia - "Au de la des Cimes")
- 2008: Ramiro Calvo (Argentina - "Ritmo latino en La Cumbre")

lanerako eskuartean izan nuen lehena, beraz, nolabait, hark abiarazi zuen nire zinegile ibilbidea".

Kontua da Himalaiako espedizio batean ezagutu zutela elkar. Deacock zen kameralaria, baina altuera gaitzak jo eta ohatila batean mendian behera jaitsi behar izan zuten osatze aldera. Behera bidean, ohatilan zetzala ere, kamera erabili nahi izan zuen, baina haren garrailari sherpek bera eramatearekin nahikoa zutela eta kamera utzarazi zioten. Hala iritsizen zine-kamera hura Michael Dillon-engan, eskuartean izan zuen lehendabizikoa. "Eta filmatzen jarraitu nuen", dio Dillon-ek orduko erreakzioa oituz. "Handik urte gutxi batzuetara nire lehen pelikula egin nuen, Hillary-ren ibilkerak jasotzen zituena, eta hala abiatu nuen nire zinegile ibilbidea".

Bada, aurten, BBK Mendi Film Bilbo Bizkaia zinemaaldiko epaimahaikide izateko eskaintza onartu du, beraz abenduan geure artean izango da berriro, langintza berrietan. Ohera izango da halako inplikazioa erakusten duen zinegile izar bat, istorio kontalari bikaina, berriro geure artean izatea.

